

FROLAND

KULTURSKOLE

FAGPLAN

Innholdsfortegnelse

Generell del

Innledning	3
------------------	---

Fagplaner

Kunst	7
Dans	8
Musikkteater	8
Musikkterapi	10
Instrument-start	11
Gitar	12
Fiolin	13
Slagverk	15
Piano	16
Rytmask piano	19
Sang	21
Samspill	23
Band	24
Musikkteknologi	25
Fordypningsprogram	26
Avslutning	27

Innledning

Froland kulturskole har som mål å gi alle barn og unge som ønsker det et profesjonelt, kunstfaglig undervisningstilbud. Skolen tilbyr fagene musikk, teater, dans og visuell kunst. Deltagelse i kulturskolen kan gi kompetanse til videreutdanning innfor ulike kunstfag, men ikke minst er vi et sted og et miljø for personlig vekst, identitet og glede.

Vårt fokus i møte med eleven er:

Glede, kreativitet og mestring.

Våre verdier

- ◆ Vi ønsker å være en kulturskole for alle.
- ◆ Undervisningen tilpasses den enkelte elevs interesser og nivå.
- ◆ Undervisningen skal gi eleven ny kunnskap, og nye ferdigheter, og den skal fungere som et springbrett for kreativitet, læring og utvikling.
- ◆ Vi skal oppmuntre og støtte elevene til å utforske, og til å ta egne valg.
- ◆ Vi ønsker å inspirere til øving gjennom allsidig undervisning, og ved å være gode forbilder.
- ◆ Vi legger vekt på at elevene skal føle seg trygge og godt ivaretatt.
- ◆ Elevene skal få mulighet til å vise fram det de har jobbet med på ulike arenaer, eksempelvis konserter, forestillinger, utstillinger og andre arrangementer.
- ◆ Vi er opptatt av å ha god kontakt mellom skole og hjem, og mellom lærere og elever.

Fagplanens forankring

Lokal fagplan er forankret i nasjonal rammeplan for kulturskolen, «*Mangfold og Fordypning*» utarbeidet av Norsk kulturskoleråd (2016). Nasjonal rammeplan er et grunnlagsdokument for utvikling av nasjonale standarder og lokale læreplaner i skoleslaget. «*Gjennom rammeplanen er det tatt vare på den særegne kulturskolen i Norge, samtidig som planen skal etablere en nasjonal fellestenkning som vil bidra til et ytterligere kvalitetsløft for kulturskolen*» Rammeplanen ble vedtatt i Froland kommunestyre i 2017 som grunnlag for drift og utvikling av Froland kulturskole

I Kommuneplanen for Froland 2017- 2029 har kulturskolen en naturlig plass i kommunens mål om et mangfoldig kulturliv «*Kulturskolen er en profesjonell læringsarena for kulturelle og kunstneriske uttrykk. Visjonen er at alle barn og unge som ønsker det uansett bakgrunn, skal få mulighet til å delta i kulturskolen. Kulturskolen skal i tillegg være et ressurscenter for kunst og kultur i kommunen på ulike arenaer som for eks. skole, barnehage, frivillig kulturliv, helse og integrering.*»

Mangfold i kulturskolen

Barn og ungdom prioriteres i kulturskolen, men vi ønsker alle generasjoner velkommen til oss så langt vi har kapasitet og tilbud som egner seg. Vi tilbyr instrumentopplæring, musikkterapi, musikkteknologi, musikkteater, kunstgrupper og dansegrupper. Vi ønsker å være et sted hvor flest mulig finner sin plass, og vi jobber hele tiden med å utvikle våre tilbud. Froland kulturskole mener gruppeundervisning er viktig, og ønsker å være en sosial arena hvor elevene sammen utforsker musikk, kunst og dans. På våre konserter og visninger er trygghet og variasjon sentralt, og her deltar både nybegynnere og viderekommende sammen.

Oversikt over Froland kulturskolens undervisningstilbud

I nasjonal rammeplan deles undervisningen inn i et bredde-, kjerne- og fordypningsprogram. Breddprogrammet omfatter tilbud som egner seg for gruppeundervisning, tverrfaglige samarbeid og korte kurs. Kjerneprogrammet er for elever som er motivert for læring og systematisk egeninnsats. I fordypningsprogrammet får eleven ekstra undervisningstid og oppfølging og det kreves stor egeninnsats. Enkelte programmer som lørdagsskolen har opptaksprøver.

Breddeprogram Alle	Kjerneprogram Begynner, mellom - og viderekomment nivå	Fordypningsprogram
Instrument-start (2.-3.trinn)	Instrumentalundervisning - individuell Instrumentalundervisning - gruppe Samspill/band Musikkteknologi – individuell eller gruppe Musikkterapi –individuell eller gruppe Musikkteater – gruppe Visuell kunst –aldersdelte grupper Dans – aldersdelte grupper	Instrumental individuell undervisning Lørdagsskolen i samarbeid med kulturskolene i Agder

Bruk av digitale verktøy

Kulturskolen bruker teknologi både administrativt og i selve undervisningen. For foreldrekontakt har sms og e-post blitt viktige verktøy for kontakt, påmelding og informasjonsutveksling. I undervisningen brukes teknologien på ulike måter, som opptak av musikk, komponering, playback og digitale øvingsprogram. Vi ønsker å være med i den digitale utviklingen, og tar i bruk nye verktøy som er relevante for oss.

Samarbeid med hjemmet

Det er viktig for Froland kulturskole å ha et godt samarbeid med hjemmet. Vi mener dette bidrar til bedre læring og til økt trivsel for eleven. Froland kulturskole har egen facebookside som oppdateres jevnlig med innlegg og informasjon. I tillegg oppdateres kulturskolens hjemmeside i Froland kommune med opplysninger om fag, påmelding, priser, ansatte og kontakt. Vi bruker Speedadmin som vårt administrasjonssystem for elevopptak og generell informasjon og som plattform for digital kommunikasjon med foresatte og elever.

I systemet har eleven sin egen side med informasjon om timeplan, lærerinfo, ferieplan, arrangementer, hjemmeoppgaver, re-registrering og påmelding til nye fag.

Alle foresatte blir sammen med elevene invitert til samtaler i løpet av skoleåret. Her er det mulig å ta opp forhold som er relevante for trivselen til eleven, å snakke om hvordan eleven kan ha størst mulig læringsutbytte og utvikling. Froland kulturskole har ikke et eget FAU, men vi tar gjerne kontakt med foresatte i forbindelse med arrangementer der vi trenger ekstra hjelp. Vi ønsker åpenhet og god dialog med hjemmet.

Samarbeidspartnere

Opplæringsloven paragraf §13-6

«Alle kommuner skal alene eller i samarbeid med andre kommuner ha et musikk- og kulturskoletilbud til barn og unge, organisert i tilknytning til skoleverket og kulturlivet ellers» (1997)

Froland kulturskole har et godt samarbeid med grunnskole, kultur, helse og frivillig kulturliv.

Grunnskole

Kulturskolen er samlokalisert med Froland ungdomsskole. Vi har egen base for møter og kontorarbeid, og disponerer spesialrom for musikkundervisning. Grupperom og spesialrom for kunst- og håndverk deler vi med ungdomsskolen. Lokaliseringen på skolen gjør det lett for elevene både fra barneskolen og ungdomsskolen å komme til undervisning rett etter skoletid. Vi har også et kunsttilbud på Blakstadheia skole. Faglig samarbeid med skolen er ofte knyttet til prosjekter som Den kulturelle skolesekken, elev/lærer konserter og korte innføringskurs i våre fag i skoletida.

SFO

Samarbeid med SFO handler mye om organisering. Barn som går på SFO og på kulturskolen får god hjelp til å passe på når de skal møte hos oss. Vi samarbeider også om små kurs «hjemme hos» SFO.

Virksomhet for Kultur- og bibliotek

UKM (ung kultur møtes) arrangerer vi sammen med kultur-og bibliotek, samt korte kurs for å stimulere ungdom til ulike kulturaktiviteter. Vi får låne biblioteket til utstillinger, og vi samarbeider om Den kulturelle spaserstokken og andre kulturarrangementer.

Helse

Vi er i jevnlig dialog med familiens hus (barnehage, barnevern, helsestasjon) og flyktning- kontoret. Det gjør at flere barn får mulighet til å delta i kulturskolens aktiviteter.

Skolekorps

Det er viktig for oss å støtte lokalt musikkliv. Froland skolekorps har gjennom flere år samarbeidet med kulturskolen om individuell undervisning på korpsinstrumenter.

Samarbeid med andre kulturskoler i Agder

Kulturskolene i Agder har to viktige satsningsområder, «Stryk på Sørlandet» og Lørdagsskolen. «Stryk på Sørlandet» er for elever i alle aldre på strykeinstrumenter, og det arrangeres to samlinger i året. Lørdagsskolen er vårt felles talentutviklingsprogram og er beregnet for elever med stor interesse og arbeidskapasitet.

Om denne fagplanen

Denne fagplanen er skrevet skoleåret 2020 og tar opp i seg tanker og verdier som vår kulturskole er bygget på over mange år.

Kulturskolene i Norge er i rask endring og utvikling. Det gjelder spesielt våre fagområder, måter vi undervise på og hvordan vi organiserer tilbudene. Planen vil derfor være en dynamisk plan som oppdateres jevnlig.

Fagplan visuell kunst

Kjerneprogram

Innledning

Det visuelle kunstfeltet dekker mange ulike uttryksmåter. Gjennom kjerneprogrammet vil elevene utvikle håndverksmessig og kunstnerisk kvalitet, kreativitet, selvstendighet og kritisk tenkning.

Innhold

På visuell kunst står skaperlyst og skaperevne sentralt. Målet er å oppmuntre elevene til å videre utvikle disse egenskapene gjennom å gi dem nye nøkler til *å se, sanse, oppleve, forme og uttrykke*. Elevene oppfordres til å arbeide undersøkende og utprøvende i en pågående prosess.

Vi arbeider med både 2 og 3- dimensjonale uttrykk. Elevene får innføring i ulike kunstdisipliner som tegning, maling, grafikk, collage, skulptur, vev, støp, m.m. I de ulike disiplinene / teknikken vil det være fokus på materialitet og de virkemidler som benyttes, slik at elevene får et bevisst forhold til disse. Elevene vil oppøve motoriske ferdigheter i faget og de får opplæring i hvordan de skal behandle verktøy og utstyr.

Referanser til kunst- og kulturhistorie er en naturlig del av undervisningen, med presentasjoner av ulike kunstretninger og kunstnerskap.

Organisering

Visuell kunst er inndelt i aldersdelte grupper, 1-4.trinn og 5-7.trinn, hvor hver gruppe varer 90 minutter. Gruppene består av inntil 8 elever, og er lokalisert både på Blakstadheia skole og Froland skole.

Undervisningsformen er primært basert på gruppeoppgaver, men innehar også individuelle oppgaver. I begge undervisningsformer etterstrebes det å gi elevene individuell oppfølging basert på interesser og nivå. Vi ønsker at hver elev skal bli sett og oppleve mestring innenfor en trygg og sosial møteplass. For elever på visuell kunst betales det en material-avgift i tillegg til elev-avgiften, som går til innkjøp av papir, blyanter, pensler, maling, leire, m.m.

Utstillinger

For hvert semester arrangeres det en utstilling hvor familie og venner inviteres til å se utsnitt av hva elevene har arbeidet med. Andre visningsarenaer og mindre utstillinger kan komme i tillegg. Som en viktig del av forberedelsene til dette er dialogen med hver enkelt elev, om hva de ønsker eller ikke ønsker å eksponere, på hvilket grunnlag, og de rent praktiske forberedelsene.

Fagplan dans

Kjerneprogram

Innledning

Denne fagplanen omhandler aldersinndelte dansegrupper i alder fra 4 år og oppover.

Dans i Froland kulturskole er en blanding av showdans, hip hop, street- og jazzdans og av og til klassisk. For de yngste barna har vi et eget tilbud i barnedans. Felles for alle elevene på dansegruppene er at de skal få oppleve danseglede i trygge rammer, kjenne på mestringsglede og å utvikle seg selv som dansere.

Innhold

Timene er satt opp med dans og bevegelse tilrettelagt for de ulike aldersgruppene.

Barnedans bruker lek som metode for å gjøre seg kjent med ulike typer bevegelser og bevegelsesmønstre. Barna lærer å ta imot instruksjon og koble innlærte mønstre til lengre sammenhengende danser og knytte dette til ulike typer musikk.

De andre gruppene øver opp danseferdigheter ved å følge gitte bevegelsesmønstre fra lærer. I tillegg er de med på å skape egne mønstre som en del av treningen. Viktige elementer i øvelsene er motoriske ferdigheter, koordinasjon og rytme. For å understreke ulike bevegelseskvaliteter brukes musikk i forskjellige sjangre.

Dansene som elevene lærer er vanligvis koreografert av læreren, men elevene lager også sine egne danser. En metode for å skape sin egen dans kan for eksempel være å få utdelt en rekvisitt for deretter å kombinere musikk og rekvisitt til bevegelser.

Organisering

Undervisningstidene gis i gruppe på 10 – 15 elever og varer fra 45 minutter opp til en time. Når elevene er i skapende prosesser deles de inn i par og mindre grupper.

Ved slutten av hvert semester viser elevene fram det de har øvd på for familie og venner.

På forestillingen blir det lagt til kostymer og lys.

Fagplan musikkteater

Kjerneprogram

Innledning

Musikkteateret i Froland kulturskole er et undervisningstilbud i teater, sang og dans til barn og unge, der elevene skal kunne følge en faglig progresjon. Gjennom undervisningen jobber elevene med skapende arbeid der de får grunnleggende forståelse og interesse for kunstfaget. I denne prosessen vil elevene oppleve scenisk mestring og spilleglede tilpasset sitt nivå.

Innhold

Musikkteaterets uttrykksformer har det til felles at noe formidles fra scene til sal. En viktig del av tilbudet er fremføringer hvor elevene får være både sangere, skuespillere og noen ganger dansere, manusforfattere og regissører. Et viktig fokus er uttrykk og formidling.

Å kunne fortelle en historie gjennom dialog, bevegelse og sang, og å få kunnskap om hvordan stemme, tekst og bevegelse kan påvirke hverandre. De får utfolde seg kreativt i samspill med andre, kjenne på gleden av å mestre, utvikle fantasien og får erfaring med formidling for et publikum. Undervisningen baserer seg på tre grunnleggende elementer:

Arbeidet med den skapende evnen

- ◆ Spontanitet og sanseøvelser.
- ◆ Konsentrasjonsøvelser.
- ◆ Indre bilder.
- ◆ Rollespill .
- ◆ Dramatisering.
- ◆ Improvisering .

Arbeidet med kroppen

- ◆ Kroppens uttryksmuligheter.
- ◆ Bevegelsesanalyse, sentrering og koordinasjon.
- ◆ Bevegelse til musikk, rytmikk og dans.
- ◆ Pantomime/mime og nøytral maske.

Arbeidet med ordet

- ◆ Tekst, tekstinnstudering, analyse.
- ◆ Fortellerteknikk.
- ◆ Sang.

Organisering

Musikkteater er for elever fra 9 år og oppover. Gruppen har 90 minutters undervisning en gang i uken, samt workshop ved behov. Hvert semester avsluttes med en forestilling som er et resultat av det skapende arbeidet.

Fagplan musikkterapi

Kjerneprogram

Innledning

Musikk kan ha en unik evne til å fange oppmerksomhet, motivere, skape struktur og kontakt. Det er disse kvalitetene i musikken som musikkterapeuter bruker, for å fremme mål knyttet til livskvalitet og helse.

I andre tilbud kulturskolen har, brukes det nivåinndeling. Det er ikke hensiktsmessig i musikkterapi. Musikkterapi er en fri form, og innehar en annen type struktur; man blir aldri en viderekommen elev i musikkterapi.

Innhold

♦ Å skrive låter

Gir muligheten til å uttrykke seg på sin egen måte, reflektere musikalsk over egne livstemaer og ikke minst å oppleve mestring i skriveprosessen. Dette foregår sammen med musikkterapeuten. Noen beskriver terapi som en ledsaget reise terapeuten, og i dette tilfellet, eleven, drar på sammen.

♦ Å improvisere

Gir muligheten til å uttrykke følelser og oppleve fellesskap i her-og-nå-situasjonen.

En musikkterapeutisk improvisasjon tillater alle musikalske lyder og uttrykk. Improvisasjonen åpner opp for å være kreativ, skapende og å lære mer om seg selv i relasjon til andre.

Som musikkterapeuter bruker vi musikk og samspill i samarbeidet med barn, unge og voksne som opplever utfordringer i utviklingsprosessen/livet, og det tas utgangspunkt i den enkeltes musikalske ressurser.

Aktuelle mål å jobbe med kan være:

- ♦ Å oppleve glede og mestring gjennom musikalsk samspill.
- ♦ Utvikle kommunikasjonsevne og språk (spes.ped.)
- ♦ Å få et alternativt perspektiv på seg selv og andre.
- ♦ Å øke emosjonell og sosial kompetanse.
- ♦ Å utvikle kroppsbevissthet og motorikk (spes.ped.)
- ♦ Metodene er tilpasset den enkelte personen eller gruppen. Fokuset i individuelle timer er i hovedsak tilrettelagt det individuelle behovet som manifesterer seg.

Musikkterapi i kulturskolen

Musikkterapeuter i kulturskolen har en variert arbeidsdag med hensyn til elevgrupper og hvilke mål som ligger til grunn for arbeidet. I likhet med mange andre musikkterapeuter jobbes det i spenningsfeltet mellom pedagogikk, spesialpedagogikk og terapi.

Kulturskolen tilbyr bla tilrettelagt musikkopplæring for elever med spesielle behov der opplæring og mestring av et instrument, gjerne i samspill med andre kan være målet.

Samtidig kan arbeidet også dreie mer mot det spesialpedagogiske feltet der en bruker musikken for å jobbe med mål knyttet til utvikling av språk, sosiale evner eller fysiske ferdigheter.

Andre arbeidsoppgaver kan være veiledning og/eller kursing av andre ansatte som ønsker å bruke musikkterapi innen sine fagområder.

Fagplan instrument-start

Breddeprogram

Innledning

Instrument-start er et gruppetilbud i musikk innenfor breddeprogrammet i Froland Kulturskole.

Undervisningen gis til elever på 2. og 3. trinn og er en introduksjon til våre ulike instrumenter i tillegg til sang og musikklek. Målet er å utvikle musikkglede gjennom allsidig erfaring med instrumenter, sang og lekbasert undervisning.

Den sosiale formen tilbudet er bygget på, gir elevene musikalsk energi og trygghet i musikalsk samspill.

Innhold

På instrument-start bruker vi barns naturlige måter å lære på gjennom lek og utforsking. Undervisningen er delt i to deler med 30 min. sang og musikk-leker og 30 min. undervisning på et instrument. Vi legger til rette for trygge rammer der elevene kan utvikle og oppdage sine egne musikalske ressurser og uttrykk.

Del 1:

- ◆ Sang og musikk-leker, gruppe med 8 elever.
- ◆ Sang, stemmelek.
- ◆ Musikk, bevegelse.
- ◆ Turtaking, konsentrasjon.
- ◆ Improvisasjon.
- ◆ Samspill enkle rytmeinstrumenter.
- ◆ Lekbasert noteteori.

Del 2:

- ◆ Undervisning på ulike instrumenter, gruppe med 2 elever på hvert instrument.
- ◆ Piano, gitar, trommer, fiolin.
- ◆ Bli kjent med instrumentets form, funksjon, spilleteknikk og uttrykk.
- ◆ Improvisasjon.
- ◆ Lære enkle melodier og rytmemønstre.
- ◆ Samspill, elever og lærer.

Organisering

Instrument-start er et ettårig tilbud og deles inn i 4 perioder der eleven får god tid til bli kjent med et instrument i hver periode. Før bytte av instrument i ny periode, har elevene alltid en fellestime der de spiller for hverandre før de uken etter starter på et nytt instrument. For å få et inntrykk av alt vi holder på med inviteres foreldrene til det første samspillet som også inneholder sanger elevene har lært i perioden.

Del 1 av undervisningen foregår på musikkrommet der det er plass og rom for mye lek, mens del 2 foregår på våre undervisningsrom som er tilpasset de ulike instrumentene.

Undervisningen starter rett etter skoleslutt på tirsdager i våre lokaler på Froland Ungdomsskole og varer i 60 minutter.

Fagplan gitar

Kjerneprogram

Innledning

Fagplan gitar, inneholder en oversikt over innhold, teknikk og lærestoff på tre ulike nivåer i opplæringen. Undervisning tar utgangspunkt i elevens læreforutsetninger, der alder, modenhet og forkunnskaper er grunnleggende elementer.

Elevens musikalske bakgrunn og interesser er en viktig ressurs vi tar med inn i undervisninga.

Velger du gitar, så har du valgt et veldig sosialt og fleksibelt instrument som kan gi deg glede fremover!

Begynnernivå

Vi går igjennom generell sittestilling, håndstilling, oppvarming, uttøying med eleven. Enkle rytmefigurer og melodier innstuderes på en lystbetont måte. De fleste grep i første posisjon (cowboygrep) læres via utvalgte låter. Innspilling av fremdriften tilbys. Samt mulighet til å dele scene med andre elever som går i kulturskolen på semesterkonserter; dette er som regel populært.

Eleven prøver, så langt det lar seg gjøre, å ta fram gitaren hver dag for å spille litt på den.

Mellomnivå

Er drømmen din å spille gitar og synge selv? Akkurat det kan bli en realitet på mellomnivå gitar, hvis ønskelig.

Andre gitargrep enn dem du har lært på begynnernivå, læres, og barré-grep introduseres, og følgelig får du tilgang til et større repertoar.

Men med ny moro, kommer også økt ansvar. Ansvar for å øve på lekser, hver dag.

Er du kommet til mellomnivå, vil du kanskje øve, og du prioriterer å spille gitar. Dermed tar du dette nye ansvaret på strak arm.

Viderekomment nivå

Verden åpner seg, og du blir introdusert til masse flott musikk. Musikk som du kanskje må strekke deg ørlite granne lenger enn du trodde var mulig, for å få til. På dette nivået kan vi tilby "Lørdagsskolen"; et lørdagstilbud til entusiastiske elever i hele Agder. Har du planer om å gå på videregående skole med hovedvekt på musikk, kan vi også hjelpe med det.

Organisering

Undervisningen foregår individuelt, i gruppe og som samspill med ulike instrumentsammensetninger. Vanligvis får enkelte elever ukentlig 20 minutter undervisning, grupper får 30 eller 40 minutter undervisning.

Det forventes at eleven har tilgang på sitt instrument hjemme. Jevnlig øving er nødvendig for å kunne mestre instrumentet og for å videreutvikle ferdigheter.

En viktig del av musikkundervisningen er å spille sammen med andre.

Kulturskolen organiserer en fast samspillperiode i året for alle våre elever. Individuelle timer går ut og ulike samspillgrupper etableres istedenfor vanlig enkeltundervisning.

Etter hvert semester, arrangerer kulturskolen konsert for familie og venner. Elevene deltar også på andre arrangementer gjennom hele året, for eks. kulturkafe, skolekonsert, kantinekonsert, ukm, deltakelse på 17.mai og andre feiringer.

Fagplan fiolin

Kjerneprogram

Innledning

Fiolin er et instrument med lange tradisjoner innen klassisk musikk, men fiolinen har også en etablert rolle i den moderne populærmusikken. I dette faget spiller elevene både etter klassisk musikktradisjon (Bach, Mozart, Grieg osv.) og rytmisk musikktradisjon (pop, rock, jazz). Elevene velger om de vil fokusere på en bestemt sjanger eller spille all slags musikk. De som ikke har eget instrument hjemme kan leie fiolin på kulturskolen.

Begynnernivå

Grunnleggende spilleteknikk:

- ◆ Hvordan å holde instrumentet.
- ◆ Høyrehåndsteknikk (*detaché, legato staccato, pizzicato*).
- ◆ Venstrehåndsteknikk med fokus på intonasjon i første posisjon. Elever spiller *non vibrato*.
- ◆ Opplæring i notesystem med fokus på noteverdier og tonehøyder.
- ◆ Introduksjon til dynamikk, agogikk og artikulasjon.
- ◆ Mestring av klang og formidling basert på stykker innen klassisk og rytmisk musikk.
- ◆ Improvisasjon basert på imitasjon.
- ◆ Komponering av enkle melodier.
- ◆ Elevene lærer seg om vedlikehold av fiolin.

Mellomnivå

Elevene videreutvikler spilleteknikk og instrumentalferdigheter:

- ◆ Høyrehåndsteknikk: *spiccato, sol ponticello, sol tasto*, osv.
- ◆ Introduksjon til rytmisk musikkteknikk: *chopping*.
- ◆ Venstrehåndsteknikk: *vibrato* og posisjoner.
- ◆ Elevene lærer mer om musikkteori (introduksjon til intervaller, kvintsirkel og akkorder) samt historisk bakgrunn for stykkene de jobber med.
- ◆ I tillegg til undervisning på akustisk fiolin, får elevene også mulighet til å spille på elektrisk fiolin i undervisningstimen.
- ◆ Opplæring i musikk teknologi ifb. elektrifisering av fiolin.
- ◆ Improvisasjon basert på dur-moll skalaer og blues-skala.
- ◆ Komponering og arrangering av egne låter og/eller stykker.

Viderekomment nivå

Elevene videreutvikler spilleteknikken basert på avanserte stykker fra klassisk musikk litteratur (Kreutzer, Bach, Mozart, Paganini, Grieg osv.) med fokus på interpretasjon og musikkformidling.

- ◆ Elevene lærer seg om historiske epoker innen klassisk musikk og sjangere innen rytmisk musikk.
- ◆ Musikkteori: Funksjonsharmonikken, kirketonearter og pentatone skalaer.
- ◆ Rytmisk musikk improvisasjon: praktisk bruk av kirketonearter, blues-skala og pentaton skalaer.

Elevene lærer om besifring og notasjon innen rytmisk musikk.

Komponering og arrangering av egne låter og/eller stykker.

Stryk på Sørlandet

Stryk på Sørlandet er kulturskolene i Agders felles satsing for strykelevnene i kulturskolene. Det avholdes vanligvis to seminarer hvert år, et på høsten og et på våren. Hovedinnholdet på seminarene er samspill. Disse samlingene er en del av tilbudet strykelevnene får i sin kulturskole.

På seminarene er elevene delt inn i orkestre i samsvar med nivå og alder. Forberedelse til seminaret skjer på elevenes undervisning i kulturskolen.

Organisering

Undervisningen foregår individuelt, i gruppe og som samspill med ulike instrumentsammensetninger. Vanligvis får enkeltelever ukentlig 20 minutter undervisning, grupper får 30 eller 40 minutter undervisning.

Det forventes at eleven har tilgang på sitt instrument hjemme. Jevnlig øving er nødvendig for å kunne mestre instrumentet og for å videreutvikle ferdigheter.

En viktig del av musikkundervisningen er å spille sammen med andre. Kulturskolen organiserer en fast samspillperiode i året for alle våre elever. Individuelle timer går ut og ulike samspillgrupper etableres istedenfor vanlig enkeltundervisning.

Etter hvert semester, arrangerer kulturskolen konsert for familie og venner. Elevene deltar også på andre arrangementer gjennom hele året for eks. kulturkafe, skolekonsert, kantinekonsert, ukm, deltakelse på 17.mai og andre feiringer.

Fagplan slagverk

Kjerneprogram

Innledning

I dette faget vil eleven lære om slagverkets rolle i moderne rytmisk musikk. Det vil være fokus på spilleglede og å lære låter som eleven selv vil spille. Vi lærer også litt om hvordan trommesettet har utviklet seg gjennom historien.

Begynnernivå

Undervisningen på slagverk foregår hovedsakelig på trommesett, men kan også inkludere elektronikk og klassisk skarptromme om ønskelig.

Elevene vil lære grunnleggende ferdigheter som stikkegrep, telling av musikk og et utvalg av trommerytmer som raskt kan brukes i samspill med band.

Mellomnivå

Elevene arbeider med å oppnå en god teknikk og sittestilling slik at det blir lettest mulig å spille. Om mulig velger eleven ut musikk som den selv vil spille slik at det blir motiverende å øve på dette hjemme. Det vil bli fokusert på å lære rytmikk, koordinasjon og notelesing. Vi vil også se på trommesettets rolle i en samspillsituasjon slik at eleven enklere vil kunne spille i band.

Viderekomment nivå

Elevene arbeider med å tilegne seg et større vokabular på trommesettet for å skape en bedre forståelse av ulike sjangre. Vi vil også jobbe med avanserte teknikker som dobbeltslag i hender og føtter slik at man kan spille vanskeligere sanger. Vi vil jobbe med å gjøre forståelsen av musikk dypere, slik at man ikke bare tenker på **hva** man spiller, men også **hvordan** og **hvorfor** man spiller det.

Organisering

Undervisningen foregår individuelt, i gruppe og som samspill med ulike instrumentsammensetninger. Vanligvis får enkeltelever ukentlig 20 minutter undervisning, grupper får 30 eller 40 minutter undervisning.

Det forventes at eleven har tilgang på sitt instrument hjemme. Jevnlig øving er nødvendig for å kunne mestre instrumentet og for å videreutvikle ferdigheter.

En viktig del av musikkundervisningen er å spille sammen med andre.

Kulturskolen organiserer en fast samspillperiode i året for alle våre elever. Individuelle timer går ut og ulike samspillgrupper etableres istedenfor vanlig enkeltundervisning.

Etter hvert semester, arrangerer kulturskolen konsert for familie og venner. Elevene deltar også på andre arrangementer gjennom hele året, for eks. kulturkafe, skolekonsert, kantinekonsert, ukm, deltakelse på 17.mai og andre feiringer.

Fagplan piano

Kjerneprogram

Innledning

Piano undervisningen foregår enkeltvis i 20min. Vi tilbyr individuell undervisning fra 6 år og oppover. Det forventes at eleven har et eget instrument som en kan øve på hjemme. Jevnlig øving hjemme blir forventet slik at en får en god progresjon.

Begynnernivå

Eleven starter med å lære å spille enkle melodier gjennom fingersetning og noteverdier.

I tillegg lærer de å memorere og spille enkle melodier.

Etter hvert lærer de noter både i G-nøkkel og F-nøkkel, gjennom enkle stykker.

Innhold:

- Notenavn på pianoet.
- Spille etter fingersetning i håndposisjon (C-posisjon, G-posisjon osv.)
- Noteverdier og pause verdier (hel, halv, og fjerdedel)
- Rytme og puls.
- Lære noter i G-nøkkel og F-nøkkel.
- Dynamikk.
- Staccato og legato.
- Teknikk (finger setning, sitteposisjon ved pianoet, håndstilling).
- Spille en C-dur skala.

Øving: Jevnlig øving hjemme, gjerne 10 minutter daglig eller mer.

Mellomnivå

Ferdigheter som noteslesning, gehør og instrumentalferdigheter utvikles videre. Gjennom gradvis fordypning opplever eleven mestring og evne til innlevelse i musikken.

Innhold:

- Videreutvikle evnen til noteslesning .
- Spille en enkel melodi direkte fra noteheftet.
- Kunne holde en puls med agogikk .
- Spille diverse rytmefigurer.
- Musikalsk forståelse av stykket.
- Musikkteori.
- Enkelt akkordspill (spille melodi med akkord, treklang, grunnstilling).
- Teknikk (bruk av håndledd, flytte håndposisjon, sitteposisjon og håndstilling).
- Skala (kunne spille flere, spille med begge hender).
- Frasering.

Øving: Jevnlig øving hjemme, gjerne 20 minutter daglig eller mer.

Viderekomment nivå

Eleven arbeider med å videreutvikle sine instrumentalferdigheter og egen evne til analytisk musikktilnærming. Musikkforståelsen utvikles og eleven får økt bevisstgjøring og mestring. Eleven skal kunne jobbe selvstendig videre med stykker på egenhånd.

Innhold:

- ◆ Musikalsk forståelse av stykket i henhold til musikkhistoriens epoker.
- ◆ Spille diverse stykker fra forskjellige epoker .
- ◆ Spille et enkelt stykke (g-nøkkel og f-nøkkel) direkte fra noteheftet
- ◆ Musikkteori.
- ◆ Teknikk.
- ◆ Skala (kunne oppbygning av en skala, spille med begge hender over flere oktaver).
- ◆ Teknisk oppvarming.
- ◆ Frasering.

Øving: Jevnlig øving hjemme, gjerne 40 minutter daglig eller mer.

Organisering

Undervisningen foregår individuelt, i gruppe og som samspill med ulike instrumentsammensetninger. Vanligvis får enkeltelever ukentlig 20 minutter undervisning, grupper får 30 eller 40 minutter undervisning.

Det forventes at eleven har tilgang på sitt instrument hjemme. Jevnlig øving er nødvendig for å kunne mestre instrumentet og for å videreutvikle ferdigheter.

En viktig del av musikkundervisningen er å spille sammen med andre.

Kulturskolen organiserer en fast samspillperiode i året for alle våre elever. Individuelle timer går ut og ulike samspillgrupper etableres istedenfor vanlig enkeltundervisning.

Etter hvert semester, arrangerer kulturskolen konsert for familie og venner. Elevene deltar også på andre arrangementer gjennom hele året, for eks. kulturkafe, skolekonsert, kantinekonsert, ukm, deltakelse på 17.mai og andre feiringer.

Fagplan rytmisk piano

Kjerneprogram

Innledning

Denne fagplanen omhandler kulturskolens tilbud i rytmisk piano, som er individuell undervisning for elever på småtrinnet, mellomtrinnet og ungdomsskolen.

I dette faget spiller elevene låter fra den rytmiske musikken (pop, rock, jazz og viser). Elevene lærer å spille akkorder, forskjellige akkompagnementsteknikker og enkel notelesing. Målet med undervisningen er at elevene skal beherske grunnleggende akkordregler, slik at de kan ta selvstendige, musikalske valg gjennom variasjon og improvisasjon. Elevene er med på å velge hvilke låter de vil spille, og noen elever velger også å skrive egen musikk.

På timene arbeider vi både praktisk og teoretisk. Elevene spiller låter med økende vanskelighetsgrad, og lærer ny teori som de anvender i den aktuelle låten de spiller.

Begynnernivå

På begynnernivå blir elevene kjent med pianoet.

- ◆ De lærer tangentnavn, og grunnleggende akkordspill.
- ◆ Elevene lærer å høre forskjell på dur-akkorder og moll-akkorder, og hvordan disse spilles i grunnstilling, og med omvendinger.
- ◆ Elevene øver på å spille låter med en fast puls.
- ◆ Vi arbeider med enkel notelesing, hvor melodien spilles med høyre hånd, og besifring spilles med venstre hånd.

Mellomnivå

På mellomnivå lærer elevene mer avansert akkordspill.

- ◆ De får en teoretisk forståelse for metningstoner, og bruker dette praktisk i låtene vi spiller.
- ◆ Vi arbeider også med enkle alterasjoner og alternative basstoner.

Elevene arbeider med akkompagnementsteknikker:

- ◆ Koordinering av høyre hånd og venstre hånd.
- ◆ Pianospill i forskjellige *registre*.
- ◆ Forskjellige akkompagnementsfigurer.

Elevene på mellomnivå skal ta selvstendige valg for hvordan musikken skal høres ut.

Viderekomment nivå

På viderekomment nivå har elevene god forståelse for akkordspill.

- ◆ Vi arbeider derfor i hovedsak med musisering.
- ◆ I tillegg til solospill arbeider elevene med pianoets rolle i bandbesetning.
- ◆ Musikalsk egenart er viktig, og elevene oppfordres til å skrive egne låter.

Organisering

Undervisningen foregår individuelt, i gruppe og som samspill med ulike instrumentsammensetninger. Vanligvis får enkeltelever ukentlig 20 minutter undervisning, grupper får 30 eller 40 minutter undervisning.

Det forventes at eleven har tilgang på sitt instrument hjemme. Jevnlig øving er nødvendig for å kunne mestre instrumentet og for å videreutvikle ferdigheter.

En viktig del av musikkundervisningen er å spille sammen med andre. Kulturskolen organiserer en fast samspillperiode i året for alle våre elever. Individuelle timer går ut og ulike samspillgrupper etableres istedenfor vanlig enkeltundervisning.

Etter hvert semester, arrangerer kulturskolen konsert for familie og venner. Elevene deltar også på andre arrangementer gjennom hele året for eks. kulturkafe, skolekonsert, kantinekonsert, ukm, deltakelse på 17.mai og andre feiringer.

Fagplan sang

Kjerneprogram

Innledning

Denne fagplanen omhandler kulturskolens tilbud for sangundervisning i kjerneprogrammet. Vi tilbyr individuell undervisning i sang for elever fra 6 år og oppover. Det tilbys hovedsakelig enetimer på 20 minutter, men elevene kan også undervises i små grupper på 2-3 elever, da med utvidet tid.

Begynnernivå

Sangelever på nybegynnernivå trenger tid til å bli kjent med sin egen stemme. Lærer velger i samarbeid med eleven ut hensiktsmessige sanger av både kjent og ukjent karakter. Det kan være enkle viser, popballader, musikmelodier eller disneysanger.

Innhold i undervisningen:

- ◆ Holdningsøvelser.
- ◆ Pusteøvelser.
- ◆ Oppvarmingsøvelser.
- ◆ Øvelser for naturlig tonedanning.
- ◆ Klang.
- ◆ Tekstforståelse.
- ◆ Tekstuttalelse.
- ◆ Musikalsk frasering gjennom øvelser og sanger.
- ◆ De øver på å mestre å synge i en mikrofon.
- ◆ Det oppfordres til å lytte til musikk ved at lærer viser gode lytteeksempler på ulike medieplattformer.

Øving: Jevnlig øving hjemme, gjerne 10 minutter daglig eller mer.

Mellomnivå

Sangelever på mellomnivå fortsetter å bli kjent med sin egen stemme. Lærer velger i samarbeid med eleven ut hensiktsmessige sanger av både kjent og ukjent karakter, men eleven har større innflytelse og oppfordres til å komme med selvstendige sang og repertoarvalg.

Innhold i undervisningen:

- ◆ Holdningsøvelser.
- ◆ Selvstendig oppvarming og stemmeøvelser.
- ◆ Mestre pusteteknikk.
- ◆ Kunne lese litt noter og forstå forskjell på noteverdier.
kunne orientere seg i notebildet og (forstå sangens form, repetisjonstegn, hus, coda, dal segno, bruk av taktarter, g-nøkkel og f-nøkkel, pausetegn, staccato og legato).
- ◆ Kunne de vanligste dynamikkuttrykkene.
- ◆ Kunne framføre sanger utenat.
- ◆ Ha erfaring med og trygghet i å opptre foran et publikum.
- ◆ Kunne arbeide selvstendig med tekstforståelse og tolkning.
- ◆ Kunne synge tostemt med andre (duett/ensemble)
- ◆ God mikrofonteknikk.
- ◆ Deltagelse i samspillsgrupper.

Øving: Jevnlig øving hjemme, gjerne 15 minutter daglig eller mer.

Viderekomment nivå

Innhold i undervisningen:

- ◆ Videreutvikle teknikk.
- ◆ Notelære.
- ◆ Synge direkte fra et notebilde.
- ◆ Fordypning i sin beste genre.
- ◆ Arbeide mer med det musikalske uttrykket og klang.
- ◆ Opparbeide variert repertoar.
- ◆ Opparbeide selvstendighet i repertoarvalg, innlæring av sanger og forberedelse til opptredener.
- ◆ Samspill.

Øving: Jevnlig øving hjemme, gjerne 20 minutter daglig eller mer.

Notehefter, læremateriell og lærebøker som benyttes vil variere fra elev til elev.

Organisering

Undervisningen foregår individuelt, i gruppe og som samspill med ulike instrumentsammensetninger. Vanligvis får enkeltelever ukentlig 20 minutter undervisning, grupper får 30 eller 40 minutter undervisning.

Det forventes at eleven har tilgang på sitt instrument hjemme. Jevnlig øving er nødvendig for å kunne mestre instrumentet og for å videreutvikle ferdigheter.

En viktig del av musikkundervisningen er å spille sammen med andre.

Kulturskolen organiserer en fast samspillperiode i året for alle våre elever. Individuelle timer går ut og ulike samspillgrupper etableres istedenfor vanlig enkeltundervisning.

Etter hvert semester, arrangerer kulturskolen konsert for familie og venner. Elevene deltar også på andre arrangementer gjennom hele året, for eks. kulturkafe, skolekonsert, kantinekonsert, ukm, deltakelse på 17.mai og andre feiringer.

Fagplan samspill

Kjerneprogram

Innledning

Samspill handler om å lære å spille sammen med andre. Det kan være åpen sammensetning av ulike instrumenter eller gruppe med like instrumenter eks. gitargruppe. Gruppene spiller musikk fra forskjellige sjangere både innenfor klassisk og rytmisk musikk.

Innhold

I samspill undervisningen læres det nye musikkstykker, som øves inn i felleskap. Det er mulighet med oppfølging gjennom individuelle timer.

Hovedfokuset på timene er følgende:

- ◆ Lytte til hverandre.
- ◆ Å spille dynamisk.
- ◆ Jobbing med felles puls.
- ◆ Intonasjon.
- ◆ Å skape et fint og sosialt miljø.

Organisering

Ut ifra nivå og alder tilbys det undervisning i samspill med 20 min, 30min og 40 min.

Et av målene for samspillgruppene er å få fremføre de innøvde stykkene på konsert.

Fagplan band

Kjerneprogram

Innledning

Denne fagplanen omhandler kulturskolens tilbud for å spille i band, som er gruppeundervisning med elever fra småtrinnet, mellomtrinnet og ungdomsskolen.

I band spiller vi rytmisk musikk som pop, rock og jazz, og vektlegger å spille musikk med tradisjonell bandinstrumentering. Det vil si, vokal, gitar, piano, bass og trommer. Likevel ønsker vi alle instrumenter velkomne til dette tilbudet. Et overordnet mål for undervisningen er at elevene skal oppnå selvstendighet, og kommunisere med sitt instrument i samarbeid med andre.

Innhold

I bandundervisningen lærer vi nye låter, som vi øver inn i fellesskap. I hovedsak spiller elevene samtidig, men det er også rom for individuell oppfølging og veiledning.

På timene jobber vi med:

- ◆ Forståelse av instrumentenes rolle i musikken.
- ◆ Å oppnå felles musikalsk forståelse.
- ◆ Å spille *dynamisk*.
- ◆ Å spille med felles *time*.
- ◆ Å lese musikk (besifring og noter).
- ◆ Struktur og disiplin.
- ◆ Å skape et fint sosialt miljø.

Organisering

Bandundervisningen varer i 40 minutter. Bandene består av elever i samme aldersgruppe, og vi tilpasser vanskelighetsgraden på repertoaret etter elevenes nivå.

Fagplan musikkteknologi

Kjerneprogram

Innledning

Vi har gleden av å tilby undervisning innen enkel musikkteknologi i Froland Kulturskole.

Innhold

Hos oss er mus.tek. blant annet produksjon av musikk ved hjelp av musikkprogrammet Logic. Logic har ferdige loops, som eleven kan bruke for å sette sammen en låt e.l. Det ferdige produktet lastes opp til YouTube, eller andre digitale plattformer for distribusjon av musikk. Det sendes også på e-post hjem til eleven.

I mus.tek. er vi ikke låst til noen sjanger: søppel-pop, lo-fi hiphop og singer/songwriter, er blant annet sjangre vi studere på mus.tek.rommet. Kanskje du for tiden er i overmåte besnæret av en pulserende rytme? Den kan vi lage.

Tenk, når popgruppen Beatles lagde sine plater, hadde de mindre muligheter enn vi kan tilby i kulturskolen. Men det var dette med idéer da: de må du kanskje drømme opp selv?

Organisering

Undervisningen er lagt opp slik at eleven sitter i vår egen mustek-krok på musikkrommet. Eleven er relativt selvstendig i produksjonen, og læreren fungerer som en proff-bruker og veileder.

Foreløpig har vi bare har ett mus.tek.-oppsett og kan derfor bare tilby individuelle plasser. Ved en utvidelse av mer utstyr, er det mulig å lage grupper.

Elevene presenterer låtene sine på våre felles konserter.

Musikk

Fordypningsprogram

Innledning/innhold

Froland kulturskole tilbyr fordypning for elever med spesiell motivasjon, arbeidsvilje og gode ferdigheter på instrumentet. Vanligvis utvides undervisningstiden fra 20 til 30 minutter. I fordypningsprogrammet forventes det systematisk øving, tilegnelse av musikkteori og utvikling av sjangerforståelse i samarbeid med lærer.

Talent Sør

Våre musikelever kan også søk opptak i lørdagsskolen. Lørdagsskolen er et felles talentprogram i Agder for kulturskoleelever med fokus på samspill. Eleven må gjennomføre og bestå en opptaksprøve for eventuelt å få en plass. Elever som har kommet inn på lørdagsskolen får dobbelttime (40 min) undervisning i kulturskolen.

Avslutning

Kunstens nødvendighet

I et helhetlig oppvekstmiljø har kultur en viktig funksjon. Kunst og kultur gir livsmestring og glede, og kan brukes som et godt virkemiddel for å oppnå andre mål som for eksempel, integrering, bedre helse, kunnskap og felleskap. Et godt kulturliv har også betydning for trivsel og bosetting i et samfunn.

Men kunst og kultur har også en verdi i seg selv! I det ligger opplevelsene og mulighetene for den enkelt til å uttrykke seg. Der kan vi finne «kraften», det som vi ikke helt klarer å forklare, men som gir energi og glede i livene våre.

Froland kommune